

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६
नुसार संसदीय कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
या विभागातील गट-ड संवर्गातील “शिपाई”
या पदांकरीता दिव्यांगासाठी शासन सेवेत
पदे सुनिश्चिती करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
संसदीय कार्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : दिव्यांग-०४२१/प्र.क्र.२८/पाच
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक :- १८ मार्च, २०२१.

वाचा :-

- १) दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६.
- २) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन परिपत्रक क्र. दिव्यांग-२०१९/
प्र.क्र.२५१/ दि.क.२, दि. १२.११.२०२०.
- ३) केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांची दि.
०४.०१.२०२१ ची अधिसूचना.
- ४) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्र. दिव्यांग-२०१९/प्र.क्र.२५१/
दि.क.२, दि. ०२.०२.२०२१.

शासन निर्णय :-

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६ मधील कलम ३३ नुसार राज्य शासनाच्या अखत्यारीतील पदांची पदसुनिश्चिती करण्यासाठी केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांनी दि. ०४.०१.२०२१ च्या अधिसूचनेन्वये दिव्यांगासाठी सुनिश्चित केलेल्या पदांची यादी करून www.disabilityaffairs.gov.in या संकेतस्थळावर Policy/Act/Rules-Notification येथे List of Post identification suitable for Persons with Benchmark Disability Notified on 04.01.2021 या शीर्षाखाली प्रसिध्द केली आहे. त्यामध्ये नमूद केल्यानुसार केंद्र शासनाने दिव्यांगासाठी सुनिश्चित केलेली गट “अ” ते गट “ड” मधील जी पदे राज्य शासनाच्या आस्थापनेवर आहेत अशा पदांबाबत, केंद्र शासनाने प्रसिध्द केलेल्या यादीतील ज्या पदांची कर्तव्ये व जबाबदाऱ्या, कामाचे स्वरूप व प्रचलित वेतनश्रेणी राज्य शासन सेवेतील पदांशी समान आहेत, अशा पदांची पदनामे जरी भिन्न असली तरी राज्य शासन सेवेतील ती पदे दिव्यांगासाठी सुनिश्चित राहतील, अशा सूचना सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने संदर्भाधीन दि.०२.०२.२०२१ च्या शासन निर्णयान्वये दिलेल्या आहेत.

२. केंद्र शासनाने निर्गमित केलेल्या दि. ०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेन्वये दिव्यांगासाठी सुनिश्चित केलेल्या गट-ड संवर्गाकरिता प्रसिध्द केलेल्या यादीतील “शिपाई” या पदासाठी, संसदीय

कार्य विभाग (खुद्द) करीता सोबतच्या विवरणपत्र-अ मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे पदे सुनिश्चित करण्यात येत आहेत.

३. सदर शासन निर्णय, केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांची संदर्भाधीन दि. ०४.०१.२०२१ रोजीची अधिसूचना व सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या संदर्भाधीन दि. ०२.०२.२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये दिलेल्या सूचनेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२१०३१८१७०२११७५१५ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

सहपत्र : विवरणपत्र - अ

(र. स. सरफरे)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. मंत्री, संसदीय कार्य यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. राज्यमंत्री, गृह (शहरे), गृहनिर्माण, परिवहन, माहिती तंत्रज्ञान, माजी सैनिक कल्याण आणि संसदीय कार्य, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा. राज्यमंत्री, पर्यावरण, पाणीपुरवठा व स्वच्छता, सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम), रोजगार हमी, भुंकप पुनर्वसन आणि संसदीय कार्य, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
६. मा. विरोधी पक्षनेता, विधान परिषद / विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
७. मा. अपर मुख्य सचिव, (सेवा) सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
८. मा. प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
९. उप सचिव, मुख्य सचिवांचे कार्यालय, मंत्रालय, मुंबई.
१०. आयुक्त, दिव्यांग कल्याण, आयुक्तालय, पुणे.
११. सचिव, संसदीय कार्य यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
१२. सर्व कक्ष अधिकारी, संसदीय कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३. निवडनस्ती.

शासन निर्णय संसदीय कार्य विभाग क्र. आस्था-०४२१/प्र.क्र.२८/पाच,
दिनांक : १८ मार्च, २०२१ चे सहपत्र.
विवरणपत्र अ

अ. क्र.	पदनाम	शारिरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्गासाठी पदे सुनिश्चिती	सदर पदांची जबाबदाऱ्या व कर्तव्ये	शेरा
१	शिपाई	S, ST, W, BN, L, KC, PP, MF, SE, H, C	a) B, LV, b) D, HH, c) OL, OAL, CP, LC, Dw, AAV d) ASD(M), ID, SLD, MI, e) MD involving (a) to (d) above	कार्यालय उघडणे, कार्यालयातील टेबल, खुर्च्याची धूळ झटकणे, कार्यालयातील फाईल्स, टपालाची ने-आण करणे, अधिकाऱ्यांना पाणी पुरविणे, चहा कॉफी पुरविणे, वरिष्ठ अधिकारी यांनी सोपविलेली कार्यालयीन कामे, तसेच कार्यासनात शिपाई पदाची कर्तव्ये बजावणे.	सर्व कामे मुख्यालयामध्येच करावयाचे आहे. असे काम कर्मचारी एकट्याने करतो. मुख्यालयाच्या बाहेर टपाल / नस्त्यांची ने-आण करावी लागते. आवश्यकता भासल्यास नेमून दिलेले काम करण्यासाठी साधन व उपयंत्राच्या (aid and appliances) मदतीने काम करू शकतो.

Abbreviations :

Sr. No.	Abbreviation	Long Form	Sr. No.	Abbreviation	Long Form
1.	B	Blind	9.	DW	Dwarfism
2.	LV	Low Vision	10.	AAV	Acid Attack Victim
3.	D	Deaf	11.	ASD	Autism Spectrum Disorder (M-Mild)
4.	HH	Hearing Handicapped	12.	ID	Intellectual Disability
5.	OL	One Leg	13.	SLD	Special Learning Disability
6.	OAL	One Arm and One Leg	14.	MI	Mental Illness
7.	CP	Cerebral Palsy	15.	MD	Multiple Disabilities
8.	LC	Leprosy Cured			

Abbreviations :

Sr. No.	Abbreviation	Long Form	Sr. No.	Abbreviation	Long Form
1.	S	Sitting	7.	PP	Pulling & Pushing
2.	ST	Standing	8.	MF	Manipulation by Fingers
3.	W	Walking	9.	SE	Seeing
4.	BN	Bending	10.	H	Hearing
5.	L	Lifting	11.	C	Communication
6.	KC	Kneeling & Crouching			